

Komora
obnovitelných zdrojů
energie

Analýza potenciálních žadatelů v podprogramu LIFE „Clean Energy Transition“ (LIFE_CET)

Prosinec 2023

Financováno z projektu LIFE for Czechia (ID 101101830)

Spolufinancováno
Evropskou unií

1. Postavení podprogramu CET v programu LIFE

Podle Prováděcího rozhodnutí Komise o přijetí víceletého pracovního programu na období 2021–2024 pro program LIFE

oblast Životní prostředí zahrnuje:

- a. podprogram „Příroda a biologická rozmanitost“,
- b. podprogram „Oběhové hospodářství a kvalita života“.

oblast Opatření v oblasti klimatu zahrnuje:

- c. podprogram „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně“,
- d. podprogram „Přechod na čistou energii“.

Podprogram „Přechod na čistou energii“ a související oblasti intervence – **specifické cíle:**

- vyvíjet, předvádět a podporovat inovativní techniky, metody a přístupy za účelem dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti přechodu na udržitelnou obnovitelnou energii a zvýšenou energetickou účinnost a přispět k vybudování znalostní základny a uplatňování osvědčených postupů,
- podporovat vypracování, provádění, sledování a vymáhání příslušných právních předpisů a politik Unie v oblasti přechodu na udržitelnou obnovitelnou energii nebo zvýšenou energetickou účinnost, mimo jiné zlepšením správy na všech úrovních, zejména prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojení občanské společnosti,
- podnítit rozsáhlé zavádění úspěšných technických a koncepčních řešení k provádění příslušných právních předpisů a politik Unie v oblasti přechodu na udržitelnou obnovitelnou energii nebo zvýšenou energetickou účinnost prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do dalších politik a postupů veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

Významná část rozpočtu bude použita k financování koordinačních a podpůrných akcí v rámci grantů na ostatní akce na období čtyř let. Možnost financovat standardní akční projekty se předpokládá až od roku 2023.

Podprogram bude zahrnovat tyto **oblasti intervence** s následujícím obsahem:

- **Vytvoření vnitrostátního, regionálního a místního politického rámce pro podporu přechodu na čistou energii**

Zvýšit konzistentnost řízení energetické transformace na různých úrovních posílením dialogu s více zúčastněnými stranami a vybudováním kapacity orgánů veřejné správy za účelem dosažení cílů stanovených vnitrostátními plány pro klima a energetiku a/nebo jinými plány a strategiemi (např. plány spravedlivé transformace, dlouhodobé strategie v oblasti renovace, strategie pro elektrifikaci dopravního systému). Podporovat rozvoj a účinné provádění politik v oblasti čisté energie, včetně příslušných právních předpisů Unie týkajících se spotřebitelů výrobků a energie, a to v EU i v třetích zemích. Podporovat akce, které uvádějí do praxe zmocňovací ustanovení zahrnutá v evropských právních předpisech o čisté energii.

- **Urychlení zavádění technologie, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a posílení souvisejících odborných schopností na trhu za účelem přechodu na čistou energii**

Podporovat dekarbonizaci budov, odvětví průmyslu a služeb posílením tržního uplatnění inovativních řešení, včetně digitalizace a oběhového designu, v souladu s cílem klimatické neutrality. Urychlit přechod na čistou energii umožněním rozvoje nových služeb s přidanou hodnotou a inovativních obchodních modelů. Zavádění technologií a inovativních řešení je třeba doprovázet opatřeními zaměřenými na odstraňování překážek na trhu, včetně podpory rozvoje a využívání nových dovedností a rámců (označení, certifikáty, technologické a netechnologické normy, například pro interoperabilitu atd.).

- **Přilákání soukromých financí pro udržitelnou energii**

Ke zvýšení investic do udržitelné energie je třeba zajistit různé kapitálové toky, a to zaměřením na nabídku a poptávku po financích a prostřednictvím účinného využívání veřejných prostředků. Činnosti na straně nabídky zahrnují: shromažďování údajů, metodiku a řízení rizik založené na důkazech; harmonizaci vymezení a měření udržitelných investic; rozvoj inovativních finančních mechanismů, produktů, služeb a postupů; standardizaci a sdružování projektů a investic; zjednodušení postupu pro investory; budování kapacit a dialog. Tyto činnosti by měly přispět k vytváření politik a právních předpisů EU v oblasti udržitelných financí.

- **Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů**

Vybudovat kapacitu místních orgánů a soukromých investorů, zejména komunitních kolektivních investorů. Usnadnit dialog s finančním sektorem s cílem zajistit investice do udržitelné energie, mimo jiné do uzpůsobených iniciativ, které přispívají k dosažení spravedlivé společnosti a spravedlivé energetické transformace v regionech EU, které jsou nejvíce závislé na fosilních palivech nebo uhlíkově náročných procesech. Podporovat zadávání veřejných zakázek na práce, dodávky a služby účinně využívající energii a zdroje. Podporovat individuálně přizpůsobené přístupy pro místní subjekty s cílem vypracovat koncepce investic, realizovat organizační inovace a sdružovat projekty. Zlepšit tržní podmínky a vypracovat nabídky nových integrovaných služeb zaměřených na udržitelnou energii v sektoru budov, dopravy, přístavů a malých a středních podniků.

- **Zapojení a posílení postavení občanů v rámci přechodu na čistou energii**

Podporovat občany v aktivním zapojení do přechodu na čistou energii, včetně cílené podpory kolektivních akcí, komunitně vedených a občany realizovaných iniciativ a rozvoje nových energetických služeb a sociálních inovací. Posílit spolupráci mezi místními orgány a iniciativami realizovanými občany. Podpořit akce, které přispívají ke zmírnění energetické chudoby. Podpořit energetickou gramotnost a prospěšné chování občanů ve vztahu k udržitelné energii, zejména pokud jde o mladou generaci.

Typy projektů relevantní pro podprogram LIFE_CET:

„Ostatní akce“:

- koordinační a podpůrné akce (CSA) pro přechod na obnovitelnou energii a zvýšenou energetickou účinnost. Tyto akce mají za cíl odstranit překážky na trhu, které brání

socioekonomickému přechodu na udržitelnou energii a zvýšenou energetickou účinnost, a zahrnují mimo jiné budování kapacit, šíření informací a znalostí a zvyšování informovanosti,

- projekty vyvinuté v rámci spolupráce se znalostními a inovačními společenstvími (KIC) Evropského inovačního a technologického institutu 38 (EIT), zejména projekty, které přispívají k dosažení cílů a provedení akčního plánu EU pro oběhové hospodářství prováděného univerzitami, výzkumnými organizacemi, firmami a/nebo malými a středními podniky, které se účastní KIC,
- granty na akce pro organizace uvedené v příloze I nařízení o programu LIFE,
- další projekty sledující legislativní a politické priority Unie, které by mohly být jednou za rok stanoveny na základě konzultace s členskými státy, další specifické projekty financované podle článku 195 finančního nařízení za účelem podpory politik EU týkajících se oblastí životního prostředí a klimatu, které budou určeny během provádění tohoto pracovního programu.

Rozpočet na programové období: 453,92 mil. EUR (maximální podpora 95 % nákladů na projekt).

Standardní akční projekty:

Tyto projekty představují tradiční projekty programu LIFE, jejichž cílem je:

- vyvíjet, předvádět a podporovat inovativní techniky, metody a přístupy;
- přispět k vybudování znalostní základny a uplatňování osvědčených postupů;
- podporovat vypracování, provádění, sledování a vymáhání příslušných právních předpisů a politik Unie v oblasti životního prostředí, mimo jiné zlepšením správy na všech úrovních, zejména prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojení občanské společnosti;
- podnítit rozsáhlé zavádění úspěšných technických a koncepčních řešení k provádění příslušných právních předpisů a politik Unie prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do dalších politik a postupů veřejného a soukromého sektoru.

2. Analýza databáze úspěšných projektů

2.1. "LIFE_2021_CET"

Podporovaná témata:

Budování národního, regionálního a místního politického rámce podporujícího přechod na čistou energii

LOCAL: Technická podpora plánů a strategií přechodu na čistou energii v obcích a regionech

POLICY: Směrem k efektivní implementaci klíčové legislativy v oblasti udržitelné energetiky

GOV: Víceúrovňový dialog o klimatu a energetice směřující k dosažení řízení v energetice

Urychlení zavádění technologií, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a zlepšení souvisejících odborných dovedností na trhu

BUILDRENO: Rozsáhlé zavádění průmyslových řešení "hloubkových" renovací

AUDITS: Využívání doporučení energetických auditů pro energetickou transformaci firem

VALUECHAIN: Podpora udržitelného využívání energie v celém hodnotovém řetězci v průmyslu a službách

BUILDSKILLS: BUILD UP Skills – restartování národních platform a vytváření "cestovních map"

COOLING: Tváří v tvář rostoucí poptávce po chlazení budov v následujících letech

CET-SMARTSERV: Vytvoření inovativních obchodních modelů a smluvních schémat pro inteligentní a sektorově integrující energetické služby

SMARTREADY: Vytváření podmínek pro plošné zlepšení připravenosti evropských budov na chytrá řešení

Zapojení soukromých finančních prostředků pro udržitelnou energii

MAINSTREAM: Popularizace financování udržitelné energie a začlenění energetické náročnosti do kritérií udržitelného financování EU a standardy

INNOFIN: Inovativní systémy financování pro investice do udržitelné energie

Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů

HOMERENO: Integrované služby pro renovace domů

HOMERECOM: Vytváření společenství odborníků/praktiků v rámci EU pro integrované služby v oblasti renovace budov

COALREGIONS: Komunitní řízení přechodu na čisté energie v uhelných, rašelinových a ropných oblastech

PDA: Technická pomoc k posunu tržní hranice pro investice do udržitelné energie

Zapojení občanů do přechodu na čistou energii a posílení jejich postavení

ENERPOV: Cílená stavební řešení pro zranitelné oblasti

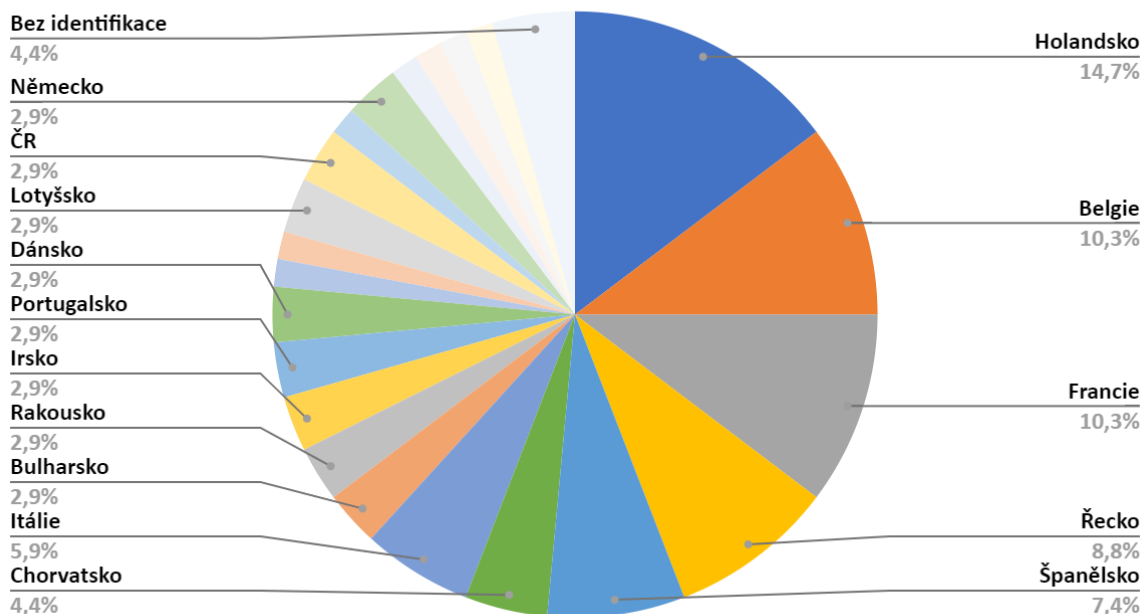
ENERCOM: Rozvoj podpůrných mechanismů pro energetické komunity a další iniciativy vedené občany v oblasti udržitelné energie

Jednotlivé výzvy jsou otevřené typu projektu "Ostatní akce" s maximální výší dotace 95 % nákladů projektu.

2.2. Analýza podpořených projektů¹

V úvodu je nutné uvést, že pro výstupy prezentované níže nebylo možné využít výsledků diskuse se zástupci Výkonné agentury EU pro klima, infrastrukturu a životní prostředí CINEA, zahrnuté ve schválené projektovém návrhu. Konkrétně se jedná o nemožnost naplnění aktivity T. 4. 1 z "Work Package 4". Strukturovaný rozhovor se zástupci CINEA měl být veden o tom, jaké typy projektů a subjektů byly za ČR v minulých výzvách H2020 a LIFE_CET úspěšné a jaké typy projektů a případně jejich organizátoři v ČR chybí oproti jiným členským státům. Podle vyjádření ředitele CINEA z března 2023 by poskytnutí takových informací bylo v rozporu se zásadou rovného přístupu CINEA ke všem členským státům. Závěry prezentované níže v této kapitole tak musely být konfrontovány s jinými zdroji informací, zejména s výsledky řízených rozhovorů s národními kontaktními místy LIFE (viz kap. 4).

Podíl úspěšných žadatelů dle zemí

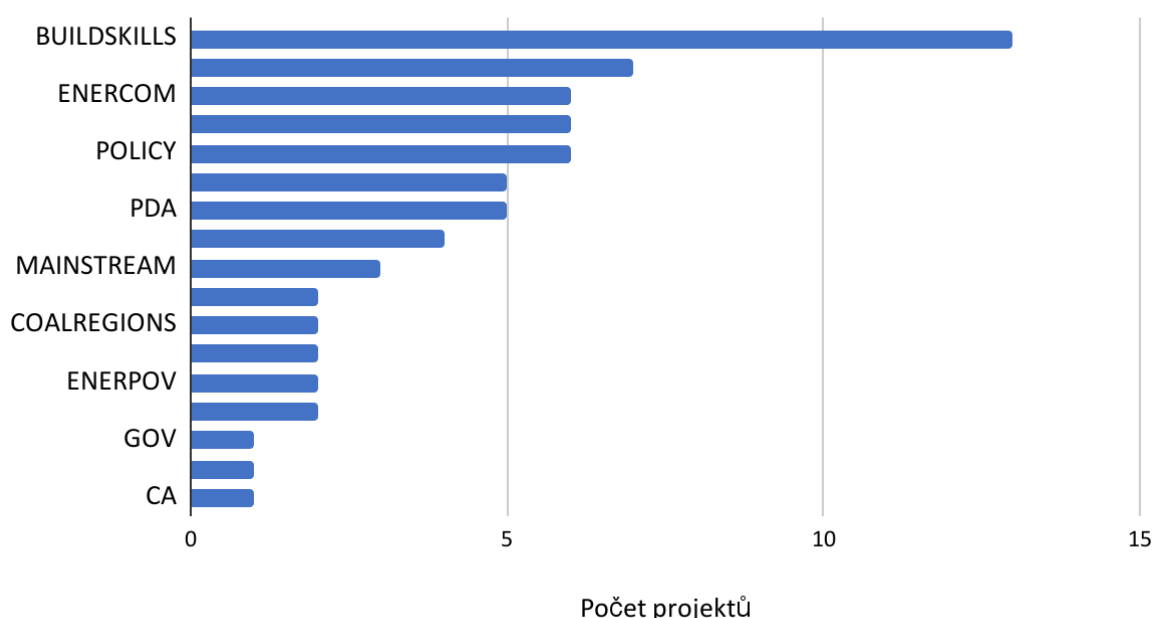

¹ Zdroj: <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/search>

Vzhledem k obsahu veřejně dostupných informací k jednotlivým úspěšným projektům nebylo možné vyhodnotit celkovou úspěšnost/účast subjektů z jednotlivých členských zemí včetně jejich zapojení do projektových konsorcií jako partnera. Tato časově velmi náročná analýza byla provedena pouze u projektů s českou účastí.

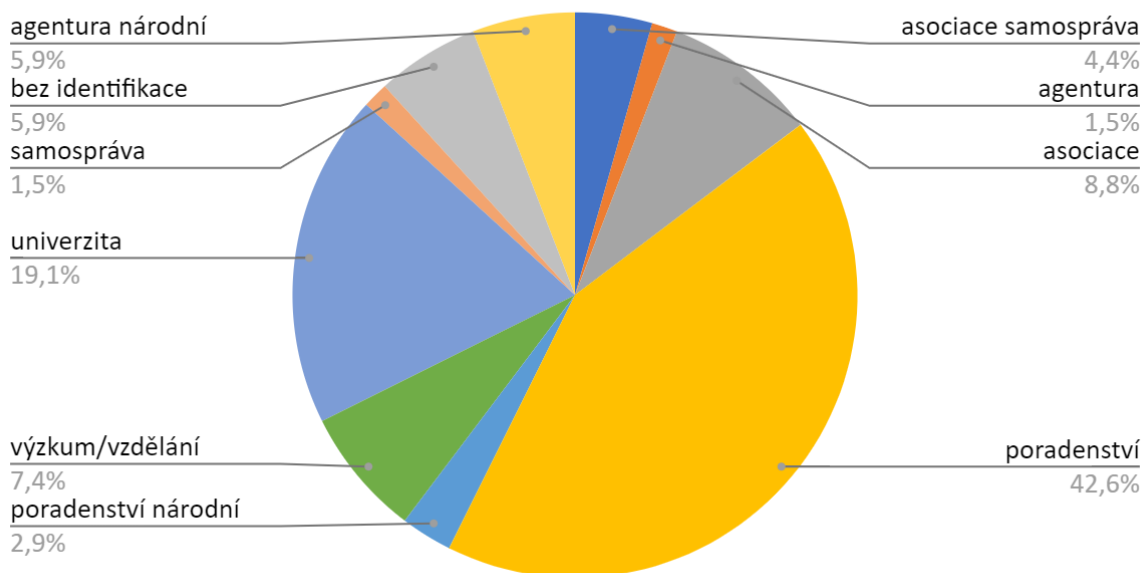
I přestože Česká republika nepatří mezi nejúspěšnější země, co se počtu národních subjektů v roli hlavního žadatele (=koordinátora projektu), jsou české subjekty zapojeny do 10 projektů z 68 celkově schválených k podpoře. Důvody pro nižší zájem vstupovat do projektů v roli hlavního žadatele byly následně analyzovány v rámci řízených rozhovorů s úspěšnými českými řešiteli (viz kap.3).

Počty podpořených projektů dle jednotlivých témat výzvy 2021

Počet a struktura úspěšných žádostí v roce 2021 odpovídaly potřebám členských států při naplňování požadavků vyplývajících z evropské iniciativy BUILD UP Skills, zahájené Evropskou komisí v roce 2021. Oblast BUILD UP Skills byla v minulosti podporována prostřednictvím otevřených výzev k předkládání návrhů v rámci programu Horizon 2020. V současnosti je toto téma zařazeno do podprogramu LIFE_CET a administrováno CINEA.

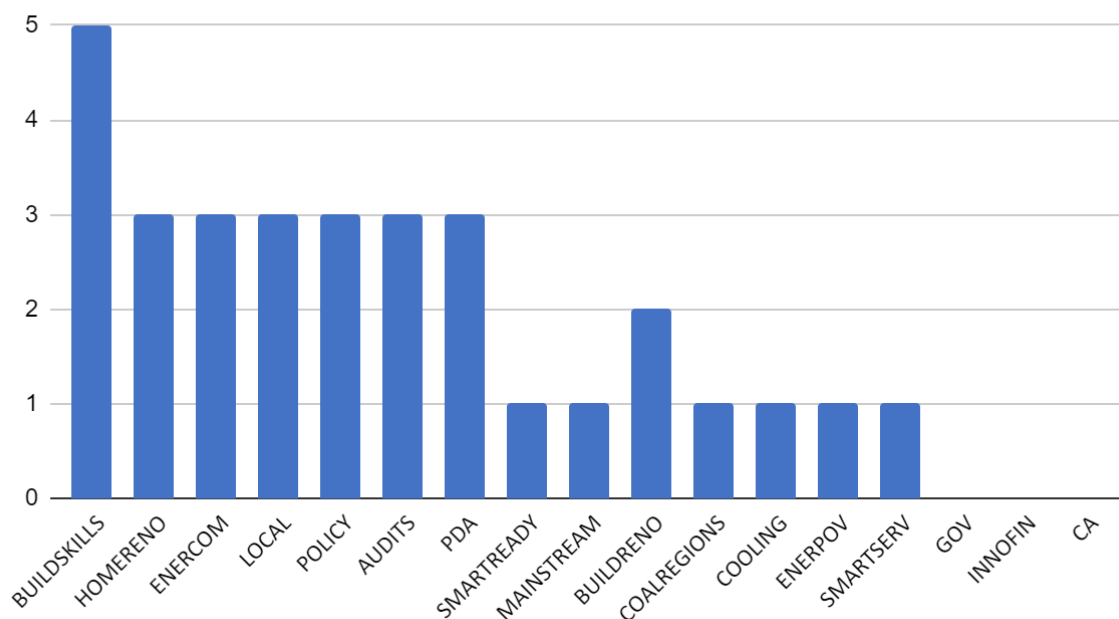
Zastoupení jednotlivých forem žadatelů z celkového počtu podpořených projektů

S ohledem na širokou škálu právních forem společností v jednotlivých členských státech bylo na základě zjištěné konkrétní právní formy a věcného zaměření žadatelů využito pro získání relevantního obrazu typu žadatelů zjednodušení, resp. sdružení podobných právních forem pod nadřazenou skupinu.

Nejvíce zastoupenou skupinu tvoří poradenské společnosti. Z níže uvedeno grafu vyplývá, že tento typ žadatele pokrývá širokou škálu témat.

Účast poradenských společností na jednotlivých tématech

Tento trend je typický pro všechny formy žadatelů. Neexistuje tedy vazba mezi právní formou a jejich účastí na jednotlivých tématech. Klíčové je zejména tematické zaměření společností.

Zároveň je nutné konstatovat, že není neobvyklé, že jedna společnost, zejména v oblasti poradenství, řeší více projektů v různých tématech².

Cílem této části analýzy bylo zjištění, zda úspěšní žadatelé v České republice korespondují s typem žadatelů v jiných evropských zemích. V České republice se do podprogramu LIFE_CET zapojují zejména poradenské společnosti se zaměřením na zvyšování energetické účinnosti a snižování energetické náročnosti budov. Zaměření na oblast energetické náročnosti budov je typické i pro jiné formy/typy žadatelů v podprogramu CET v České republice, ať již se jedná o vysoké školy nebo profesní asociace. Tomu samozřejmě odpovídá tematické zaměření úspěšných projektů českých účastníků na podprogramu CET, které je uvedeno níže:

BUILDSKILLS:

- Build up Skills (BUS) initiative in CZ and SK – Rebooting the National qualification platforms and Roadmaps towards implementation of nearly Zero Energy Buildings and support for Renovation Wave: *SEVEn, The energy efficiency center z. u. (hlavní žadatel/koordinátor)*

LOCAL:

- Bringing local and regional municipalities towards owning their SECAPs: *SEVEn, The energy efficiency center z. u. (partner)*
- Central and Eastern Europe Sustainable Energy Union's Design and Implementation of regional Government Initiatives for a just energy Transition: *Enviros s. r. o. (partner)*

HOMERENO:

- One Stop Shop, comprehensive service motivating owners towards renovations of their properties: *Centrum pasivního domu, z.s. (hlavní žadatel/koordinátor)*

AUDITS:

- Leading business towards climate neutrality by speeding up the uptake of energy efficiency measures from the energy audits: *Enviros s. r. o. (partner)*

MAINSTREAM

- Certification of clean energy SMEs: *České vysoké učení technické (partner)*

SMARTREADY

- Co-creating Tools and Services for Smart Readiness Indicator Uptake: *SEVEn, The energy efficiency center z. u. (partner)*

---

² Hodnocení se týká pouze účasti v projektech v roli hlavního žadatele/koordinátora.

SMARTSERV

- Building Up Next-Generation Smart Energy Services Offer and Market Up-take Valorising Energy Efficiency and Flexibility at Demand-Side: *SEVEn, The energy efficiency center z. u. (partner)*

POLICY

- Odyssee-MURE – Monitoring the Energy Efficiency Pillar for Climate Neutrality: *Enviros s. r. o. (partner)*

CA

- 6th Concerted Action supporting Member States and participating countries in implementing the Energy Performance of Buildings Directive: *Ministerstvo průmyslu a obchodu (partner)*

Jak bylo uvedeno výše ve vztahu k žadatelům z jiných členských států, není ani v České republice neobvyklé, že jedna společnost podává a je úspěšná ve více tematických oblastech.

Prostředky čerpané dle zemí a podkategorií³

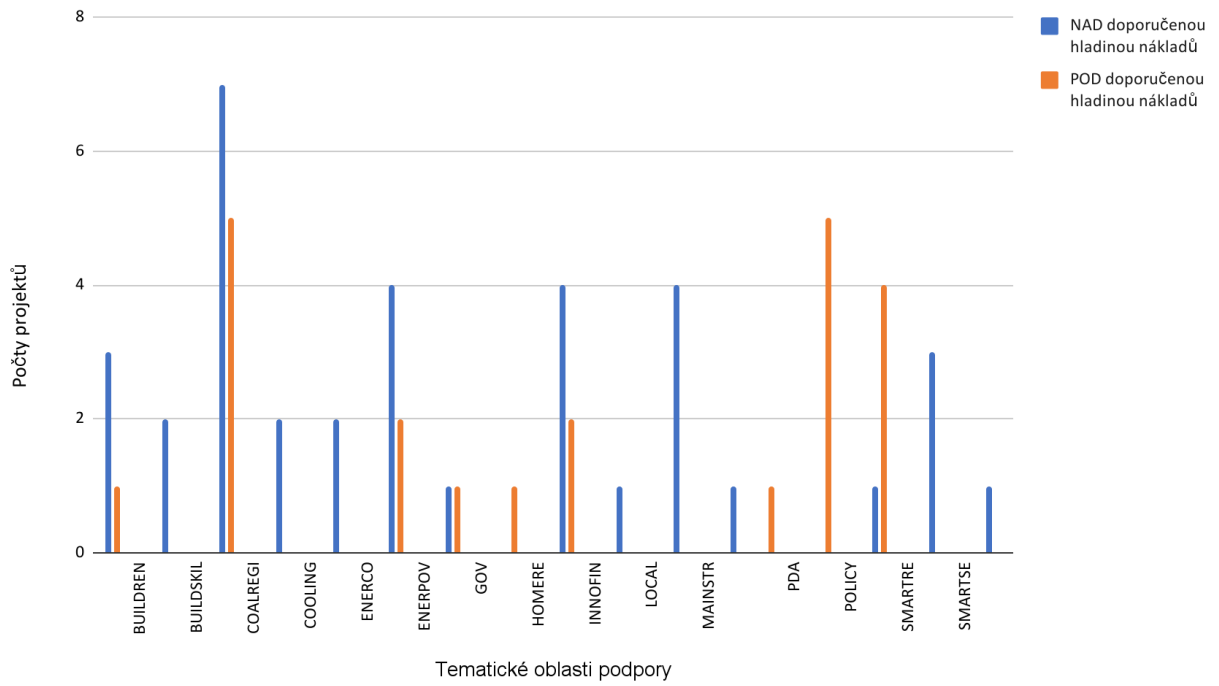
Co se týče míry podpory, vyjma jednoho případu bylo využito maximální možné čerpání ve výši 95 %.

Výzva pro každé podporované téma uvádí doporučenou hodnotu nákladů projektu, která by měla umožnit náležité řešení dílčích cílů. Tím však nevylučuje možnost žádat vyšší míru podpory, pokud je dostatečně odůvodněná. Jak ukazuje graf níže, u většiny témat došlo k překročení doporučených celkových nákladů na projekt.

---

³ Hodnocené zde byly projekty **bez účasti českých subjektů**.

Poměr projektů přesahující/splňující doporučenou hladinu nákladů dle témat

3. Řízené rozhovory s úspěšnými českými žadateli a konzultace potenciálním zájemcům o LIFE_2023_CET

S cílem získat konkrétní obraz o vnímání podprogramu LIFE_CET ze strany českých úspěšných žadatelů byly v roce 2023⁴ vedeny rozhovory se zástupci:

- SEVEEn, the Energy Efficiency Center (hlavní žadatel projektu + partner dalších projektů, při rozhovoru zastoupený J. Karáskem),
- Centrem pasivního domu (hlavní žadatel projektu, při rozhovoru zastoupený V. Malým),
- Fakultou elektrotechnickou ČVUT v Praze (partner projektu, při rozhovoru zastoupený M. Valentovou) a
- společností ENVIROS (partner několika projektů, při rozhovoru zastoupený P. Růžičkou a M. ten Donkelaarem).

Hlavní závěry z vedených rozhovorů lze shrnout následovně:

1. Pokud se výše uvedení žadatelé hlásí do výzev LIFE_CET v rámci konsorcií, jedná se o konsorcia složená ze subjektů, se kterými již spolupracovali na dřívějších projektech a ke kterým tedy mají důvěru na základě letitých osobních zkušeností.
2. Tematické zaměření výzev pokrývá témata, kterým se čeští úspěšní žadatelé, primárně konzultační společnosti z oblasti zvyšování energetické účinnosti, věnují. Zároveň je jimi pozitivně vnímána míra konkrétnosti těchto témat. Ta podle nich dává jasný obraz toho, co se ve které oblasti výzvy podporuje (tj. jaké jsou očekávané výsledky), na druhé straně není příliš striktní, což umožňuje témata uchopit dostatečně individuálně (tzn. je prostor pro “uplatnění kreativních myšlenek/návrhů”). Žádný z respondentů nevyjádřil nespokojenost s výrazným tematickým soustředěním výzev LIFE_CET na úspory energie v budovách. Tato skutečnost zároveň odpovídá zaměření těchto společností, viz výše.
3. Jedna z bariér při podávání žádosti je podmínka účasti více subjektů z několika členských zemí u většiny výzev LIFE_CET.

Pro nové subjekty, respektive subjekty bez předchozí zkušenosti s evropskými programy je problematické hledat partnery pro vytvoření konsorcií. Zároveň takový subjekt má omezené možnosti být osloven ze strany zájemců o realizaci projektu z jiných členských států. Tato bariéra se týká zejména subjektů, kteří nedisponují specifickými dovednostmi nezbytnými pro realizaci projektu (zmíněno jedním z respondentů jako jediný případ, kdy by jako hlavní žadatel oslovili i subjekt, se kterým nemají předchozí zkušenost).

4. Při porovnání programů EU je podprogram LIFE_CET vnímán lépe než program Interreg Europe. Za hlavními přednostmi podprogramu LIFE_CET je považována míra

---

⁴ Kvůli zamítnutí dialogu s CINEA nebylo možné oslovit neúspěšné žadatele; jejich seznam není veřejně dostupnou informací.

financování nákladů projektu (až 95 %) a vyšší procentuální úspěšnost podaných projektových návrhů. Posledně jmenovaná výhoda nicméně může být důsledkem toho, že respondenti vycházeli ze zkušeností s první výzvou LIFE_CET (2021), do které se kvůli její „novosti“ přihlásilo méně subjektů než lze očekávat v dalších letech.

5. Načasování národního spolufinancování zbylých 5 % rozpočtu projektu, která program LIFE_CET nepokrývá, není z pohledu úspěšných žadatelů vhodně nastaveno. Pro podání žádosti do národní výzvy je nezbytné mít pokročilou verzi návrhu projektu již několik měsíců před uzávěrkou evropské výzvy.
6. Jako negativum podprogramu byla vyhodnocena nižší (95 %) míra financování nákladů projektu oproti 100 % u HORIZONU.

Mimo řízených rozhovorů s úspěšnými žadateli byla Komora OZE během roku 2023 oslovena se žádostí o konzultaci k výzvám LIFE_2023_CET ze strany pěti subjektů. Jednalo se o:

- SEVEN, konzultační společnost zaměřenou na energetiku,
- Regionální rozvojovou agenturu jižních Čech,
- Městský obvod Slezská Ostrava a
- dva kraje, přičemž Olomoucký kraj se dotazoval přímo a druhý kraj byl zastoupen pouze zprostředkovaně dotační agenturou.

Z portfolia zájemců o konzultaci je zřejmé, že i přestože doposud subjekty z veřejné sféry (kraje, města a jimi zřizované organizace) nejsou žadateli v programu LIFE_CET, vypisovaná témata pokrývají oblasti, které v rámci svých agend řeší. Proto tyto subjekty, i když nejsou typickými žadateli v podprogramu LIFE_CET, a to i napříč EU (viz kapitola 2), zvažují možnost zpracování projektové žádosti pro některou výzvu. Za hlavní překážky na své straně označovaly složité schvalování takového záměru v jejich instituci a absenci mezinárodních kontaktů, na základě nichž je možno vybudovat projektové konsorcium. Jako další potenciální překážku na jejich straně je možné předpokládat nedostatečné personální zajištění. V aktuální fázi úvah tak oba kraje pověřily komunikací o projektu dotační agenturu. Podle zkušeností Komory OZE si však bez „tahouna“ uvnitř předmětné instituce, např. v roli energetického manažera, lze úspěšné partnerství nebo dokonce vedení projektu představit jen stěží.

V odlišné situaci byla regionální rozvojová agentura, požádané zahraničním hlavním žadatelem o spolupráci/partnerství na projektu, která na základě svých pracovních kontaktů v regionu zprostředkovala účast i dalšího českého subjektu v projektovém konsorciu.

Závěry/doporučení:

- Je potřebné nalézt mechanismus propojující potenciální žadatele o podporu se subjekty z jiných členských států. Zároveň je třeba nastavit systém tak, aby docházelo k minimalizaci rizika u koordinátorů a partnerů, kteří dosud nemají zkušenost předchozí úspěšné vzájemné spolupráce. Jednou z možností, jak zprostředkovat takovéto kontakty, může být podpora institucí v podobném postavení jako je výše uvedená regionální rozvojová agentura.

- Přehodnotit nastavení způsobu národního dofinancování projektů úspěšných ve výzvách podprogramu LIFE_CET, tak aby bylo možné tento benefit využít. Ke zvážení se nabízí možnost vypsání národní výzvy až po vyhodnocení projektových návrhů na úrovni EU.
- Sektor, se kterým je vhodné začít pracovat, je sektor veřejné správy, která aktuálně v praxi intenzivně řeší téma dekarbonizace a přechodu na čistší zdroje energie.

4. Zkušenosti ze zahraničí

Během roku 2023 byly telekonferenčně vedeny strukturované rozhovory s Národními kontaktními místy (dále jen “NKM”) pro program LIFE v Itálii, Řecku, Španělsku a vlámské části Belgie⁵. Cílem těchto rozhovorů bylo získat obraz o zájmu o podprogram LIFE_CET, o typu subjektů, které se do něj hlásí s návrhy projektů a o aktivitách národních kontaktních míst, to vše s cílem zvýšit zájem o LIFE_CET v ČR.

Telekonferencí se za jmenovaná NKM vždy zúčastnil pracovník zodpovědný za podprogram LIFE_CET a většinou také pracovníci zodpovědní za další podprogramy LIFE.

Hlavní závěry z těchto telekonferencí jsou následující:

1. Všechna NKM LIFE využívají pro komunikaci se žadateli o podporu podobné prostředky jako české NKM – webové stránky, newslettery, různě koncipované semináře, konzultace při přípravě návrhů projektů apod.
2. Zástupkyně španělského NKM potvrdila dominanci konzultačních společností mezi žadateli o podporu z LIFE_CET, podobně jako je tomu v Česku. Není to však pravidlem všude, zástupce NKM pro Vlámsko naopak zmínil vyvážené zastoupení různých druhů subjektů mezi žadateli.
3. Pro vybudění většího zájmu podnikatelských subjektů (míněno i mimo konzultační společnosti zaměřené na energetiku a životní prostředí) o podprogram LIFE_CET bylo ze strany zahraničních NKM doporučeno zahájit cílenou komunikaci prostřednictvím jejich asociací. V podmínkách ČR se jedná například o Asociaci malých a středních podniků. Využití tohoto doporučení bude zváženo v další části projektu.

Z řízených rozhovorů také vyplynulo, že zkušenosti napříč státy EU ve vztahu k čerpání z programu LIFE_CET se liší, a to již na úrovni prioritizace témat dle aktuálně řešených “problematických” oblastí a nelze nalézt jednotný přístup k poskytování podpůrných služeb žadatelům v tomto podprogramu.

Příkladem v odlišnosti zkušeností a přístupu je například otázka podpory při vytváření konsorcií. Zástupci NKM Řecka zmínili svůj servis zájemcům o podporu z LIFE_CET spočívající ve vyhledávání a prověřování zahraničních partnerů do projektového konsorcia. Naopak zástupkyně NKM Španělska před takovou aktivitou varovala, protože podle jejího názoru tak vzniká nepřijatelná faktická (spolu)odpovědnost NKM za případnou nevhodnou volbu partnera a z ní vyplývající důsledky pro průběh projektu.

---

⁵ Oslovena byla i některá další národní kontaktní místa (Francie, Nizozemí, Maďarska), zde ale kontaktované osoby neprojevíly o telekonferenci zájem.

5. Závěry a doporučení pro další fáze projektu

Analýza projektů podpořených ve výzvě z roku 2021 ukázala, že české subjekty jsou průměrně úspěšné v získávání podpory z podprogramu LIFE_CET, a to jako hlavní žadatelé i partneři. Méně uspokojivá je skutečnost, že úspěšné subjekty jsou téměř výhradně zkušené konzultační společnosti, a v jisté míře také univerzity, s dlouhodobě budovanými mezinárodními vazbami, na základě nichž rutinně sestavují jako hlavní žadatelé projektová konsorcia nebo jsou oslovováni hlavními žadateli ze zahraničí s návrhy partnerství v projektovém konsorciu. Přestože podobná struktura žadatelů se podle výsledků řízených rozhovorů s vybranými Národními kontaktními místy LIFE objevuje i v některých jiných členských státech, existují na druhé straně i příklady států, v nichž je struktura národních subjektů zapojených v projektových konsorciích rovnoměrně rozdělená mezi různými sektory.

Naším cílem v další etapě projektu proto bude povzbudit k účasti v projektových konsorciích také další typy subjektů, zejména kraje, města, jejich sdružení a jimi zřizované organizace – viz “Závěry/doporučení” uvedené v kapitole 3. V reakci na dosavadní zjištění budou realizovány navazující kroky:

- Uspořádání workshopu (v prezenční podobě)

Hlavní cílové skupiny: zástupci krajů, měst a jimi zřizovaných organizací

Program:

1. Představení programu LIFE a role Národního kontaktního místa vč. praktických postřehů k projektovým návrhům
  2. Představení podprogramu Clean Energy Transition (CET) a zaměření jeho letošních výzev.
  3. Představení několika úspěšných projektů zahraničních municipalit podpořených z LIFE-CET.
  4. Práce ve skupině/skupinách (podle počtu účastníků), téma „projekt pro LIFE-CET, který by pomohl našemu kraji/městu“ včetně prezentace výstupů.
- Podle zájmu potenciálních žadatelů budou pokračovat konzultace k projektovým záměrům, aby tyto co nejlépe vyhovovaly podmínkám výzev LIFE_2024_CET.
  - Zvážíme rozpracování vhodného způsobu propojování potenciálních žadatelů napříč státy EU – spolupráce a realizace společných workshopů se zahraničními NKM.
  - Přestože Modernizační fond disponuje značnými prostředky určenými na dekarbonizaci energetiky, jsou odhadované transformační náklady v tomto sektoru několikanásobně vyšší. S Českou bankovní asociací proto budeme diskutovat možnosti zapojení finančních institucí do výzev podprogramu LIFE_CET zaměřených na inovativní způsoby financování dekarbonizace energetiky v sektorech domácností, malých a středních podniků a ve veřejném sektoru.